

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂၢၢ်အကျိၤတဖၣ်

ကဖုအတၢ်ဆါ

ကဖုအတၢ်ဆါမ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်

ကဖုအတၢ်ဆါမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကူဘၣ်ကဲဘၣ်တၢ်ဆါလၢကဖုပူၤဒီးပံၣ်အပူၤအမံၤ (ပံၣ်, ကဖု)န့ၣ်လီၤ. ကဖုအတၢ်ဆါမၤဘၣ်ဒီးပူၤအသးအနီၣ်အလၢခဲလၢၣ်သ့ဒီးဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘျး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟၢဖၤလူ (မ့တမ့ၢ် ခံခါလၢၣ်) သ့န့ၣ်လီၤ. ဒူးအိၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဟၢဖၤဆါဒီးတၢ်လီၤကိၢ်သ့စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအဒူးအိၣ်ထီၣ်ကဖုအတၢ်ဆါမ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်

ကဖုအတၢ်ဆါညီၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးခိဖျိတဲးရး(စ)တၢ်ဆါယၢ်, ဒီးလၢအဆံးအစ့ၤညီၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်သးခိဖျိတဲးထံရံၤတၢ်ဆါယၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ. အဟဲလၢတၢ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် ထံလၢအဘၣ်အဘၣ်သီသ့, မ့တမ့ၢ် ဟဲလၢပူၤအဂၢၢ်အဂၢၢ်လၢတသ့အစ့ (တၢ်အံၤလီၤဆိဒၣ်တၢ်အကါဒိၣ်ဖဲထီၣ်တၢ်ဟးလီၢ်ဝံၤ, ဆိတလဲန့ၣ်ဖံၣ်, မ့တမ့ၢ် တချုးဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်)န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်တဖၣ်ဆါထီၣ်ချ့သးဒီးသ့လၢကဖုအတၢ်ဆါအယိန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်တဖၣ်, လီၤဆိဒၣ်တၢ်ဖိသၣ်အိၣ်န့ၣ်တဖၣ်, တၢ်အထံသံးအနီၣ်သံးလၢမိၢ်ပုၤချ့ချ့သ့ မ့ၢ်လၢတၢ်ထံတၢ်နီၤမိၢ်ခိဖျိတၢ်ဟၢဖၤလူဒီးတၢ်ဘျးအယိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်မၤန့ၢ်အီၤလၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤ

တၢ်အထံအနီၣ်တဖၣ်လၢကိၢ်ပူၤအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါအဂၢၢ်ကတၢ်လၢတၢ်အထံသံးအနီၣ်သံးလၢမိၢ်ပုၤလၢတဆူၣ်ကဲၣ်ဆိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နဖိကဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်အီၤလၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤလၢအစူးကါတၢ်ထၢန့ၣ်က့ၤကသံၣ်အထံလၢအမၤပဲၤက့ၤမိၢ်ပုၤအထံလၢကိၢ်ပူၤ, မ့တမ့ၢ် ခိဖျိနးစိၣ်ကဲးစဲးထွဲးပီၤဘိ **nasogastric tube** (ပီၤဘိလၢတၢ်ထၢန့ၣ်အီၤလၢနါစ့ၤပူၤလၢအလဲၤန့ၣ်ဆူကဖုပူၤ) န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ကသီလၢကမၤပတုၣ်တၢ်ဟၢဖၤလူတၢ်တဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်, ဒီးကသံၣ်မၤသံတၢ်ဆါယၢ်ညီၣ်န့ၣ်တလိၣ်ဘၣ်.

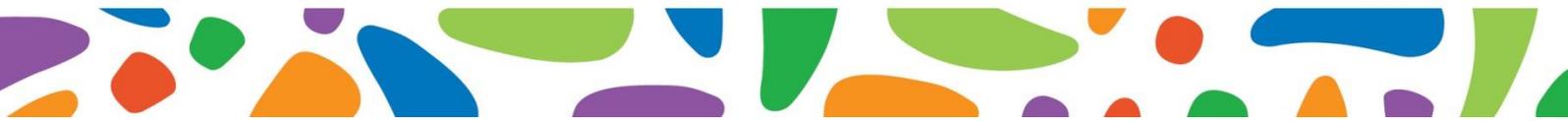
တၢ်အထံအနီၣ်တဖၣ်

ဖဲနဖိအိၣ်တဆူၣ်အဆၢကတီၢ်အကါဒိၣ်လၢကဟ့ၣ်အီၤလၢတၢ်ထံတၢ်နီၤတလီၢ်လီၢ်လၢကဒိသဒါတၢ်အထံသံးအနီၣ်သံးလၢမိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တဘၣ်ကမ့ၢ်ထံ, တၢ်သုတၢ်သ့ၣ်ကျဲၣ်ကျိၤအထံ, မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်အထံလၢအမၤပဲၤက့ၤမိၢ်ပုၤအထံန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်ကျဲၣ်ကျိၤလၢအဖျါဆုံအထံ (ထံတတ်, ဖိသၣ်အထံတတ်) ညီၣ်န့ၣ်တၢ်စူးကါအီၤဒ်အမ့ၢ်ကသံၣ်အထံလၢတၢ်အဲၣ်ဒီးဒိၣ်လၢအမၤပဲၤက့ၤမိၢ်ပုၤအထံလၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤဒီးမၤဒီးဆူညါသ့လၢဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်အထံလၢအမၤပဲၤက့ၤမိၢ်ပုၤအထံအဂၢၢ်အဂၢၢ်တဖၣ်တၢ်ပူၤန့ၢ်အီၤသ့လၢကျးဖးဒိၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် လၢကသံၣ်ကျးတဖၣ် (ဒီးဟဲစ့ၢ်ကိးသ့ မ့တမ့ၢ် မၤအီၤသ့လၢထံခုၣ်လီၤတကၤအဘိတဖၣ်)န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံတၢ်နီၤလၢအံၤသၣ်ဆါအါတဖၣ် (ဟံၣ်ယုၣ်ပတီၢ်မ့ၢ်တၢ်သုတၢ်သ့ၣ်အထံတဖၣ်, တၢ်လိၢ်ခိၣ်လိၢ်ကွဲတၢ်ထံတၢ်နီၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဂံၢ်သဟီၣ်တၢ်ထံတၢ်နီၤတဖၣ်)တကြးဟ့ၣ်ဘၣ်မ့ၢ်လၢကမၤနးထီၣ်တၢ်ဟၢဖၤလူအယိန့ၣ်လီၤ.

နဖိမ့ၢ်ဘျးဒီးဆူညါန့ၣ်, ဟ့ၣ်အီၤလၢတၢ်ထံတၢ်နီၤတဖၣ်ဖဲခဲအံၤခဲအံၤ (အဒိ, ကိးဘျိဒီးလၢ ၁၀-၁၅ မံးနံး) တက့ၢ်. တၢ်စူးကါကသံၣ်ဆဲးပီၤတဘၣ်မၤစၢၤတၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ဘျးလီၤဒီးကွံာ်ကယိကယိန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကအီၤအါထီၣ်တၢ်ထံတၢ်နီၤအဘျိစ့ၤလီၤသ့န့ၣ်လီၤ. နဖိကြးအီၤတၢ်ထံတၢ်နီၤအစ့ၤကတၢ်ကဘၣ်ထီၣ်ဘးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢအဖိလၢဖဲအဖုးသံနီၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးအီၤအါန့ၢ်ဒီးတၢ်အံၤန့ၣ်, အီၤကဒီးဝဲသ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟၢဖၤလူမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဆူညါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကလိၣ်ဘၣ်တၢ်အထံအနီၣ်အါန့ၢ်ဒီးညီၣ်န့ၣ်အသိးလၢကမၤပဲၤထီၣ်က့ၤတၢ်လၢအလီၤမိၢ်ကွံာ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်တဆူၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

နဖီမိုင်းနီကသံအထံလအမပုၤကွၢ်မိၢ်ပုၢ်အထံလၢနးစိၣ်ကးစတြးပီၤဘီ (nasogastric tube) ဖဲအအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်ကတီၢ်န့ၣ်, အဆိကတၢ်တမ့ၢ်ကအိၣ်တၢ်ထံတၢ်နီၣ်ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တသးသူထံအယိန့ၣ်လီၤ.

ယၢအတယၢ်	တၢ်ထံတၢ်နီၣ်လၢတန့ၣ်ရံၣ် (ဖဲအဖုသံနီၣ်အခါ)
၈ - ၁၀ ကံလီ	၄၀ - ၅၀ ml
၁၀ - ၁၂.၅ ကံလီ	၅၀ - ၆၀ ml
၁၂.၅ - ၁၅ ကံလီ	၆၀ - ၇၅ ml
၁၅ - ၁၇.၅ ကံလီ	၇၅ - ၉၀ ml
၁၇.၅ - ၂၀ ကံလီ	၉၀ - ၁၀၀ ml
၂၀ - ၃၀ ကံလီ	၁၀၀ ml
၃၀ - ၄၅ ကံလီ	၁၂၅ ml

တၢ်အိၣ်

- တဘၣ်ဟံလီၤဒိနဖီတဂ့ၢ်.
- ဖိသၣ်အိၣ်တဖၣ်ကြၢးအိၣ်ဒီးနီၣ်ထံဆူညါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်နီၣ်ထံဒီးဖိသၣ်တၢ်နီၣ်ထံကမ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအပူၤဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဒီးတကြၢးကျဲၣ်ကျိအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်နီၣ်ထံမၤနးထီၣ်အဟၢဖၢလူဒီး, နကဘၣ်လဲၤထံၣ်နကသံၣ်သရၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပျဲနဖီအိၣ်တၢ်လၢအအိၣ်ညီနီၣ်ဝဲတဖၣ်တက့ၢ်. တၢ်အံၤပၢ်ယုၣ်မ့ၢ်, အၣ်လူ, ကိၣ်, တၢ်ချံအိၣ် (စံရံယၢၣ်), တၢ်ညၣ်လၢတအိၣ်ဒီးအသိ, ယိကး, တၢ်သူတၢ်သၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဒီးတၢ်လၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ဟးဆွဲးတၢ်လၢအံၤသၣ်ဆါအါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်လၢအဆါမ့ၢ်လၢတၢ်အံၤကမၤနးထီၣ်တၢ်ဟၢဖၢလူအယိန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးကသံၣ်သရၣ်အခါဖဲလဲၣ်

- နဖီဆံးဖိအသးမ့ၢ်စါနီၣ် ၃လါ (မ့ၢ်လၢဖိသၣ်အသးစါအိၣ်နီၣ်တဖၣ်ဆါနးထီၣ်ချသးဒီးသ့အယိ)
- နဖီမ့ၢ်ဘိးဒီးဆူညါ
- နတၢ်ဘၣ်ယိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ယးနီၣ်ဂံၢ်လၢတၢ်အုၣ်အထံ(အအုၣ်)ဟးထီၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟၢဖၢလဲၤလၢတၢ်သ့ၣ်အိၣ်လၢအအကျါ
- နဖီမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ်လၢကအိၣ်တၢ်ထံတၢ်နီၣ်
- နဖီအဟၢဖၢဆါနးမးန့ၣ်လီၤ.

နဖီမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါအပနီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်အထံသံးအနီၣ်သံးလၢမိၢ်ပုၢ်ပူၤဒိအမ့ၢ်-

- တၢ်မိၣ်မံသး မ့တမ့ၢ် တၢ်အသူၣ်ယၢသးယၢ
- တၢ်သးအူန့ၣ်ညီ
- အထးခိၣ်ထီၣ်ယု
- ဖဲၣ်ချံလီၤကအိ
- အဆံၣ်ဟးထီၣ်(ဆံၣ်ဆါ)စ့ၤလီၤ
  - နဖီအိၣ် ၁၂ န့ၣ်ရံၣ်လံဘၣ်ဆၣ်တဆံၣ်ဆါဘၣ်
  - စ့ၤနီၣ်ဂံၢ်တတ်လၢညီနီၣ်ဖိသၣ်သ့(န့ၣ်ဖံၣ်)ဘၣ်စိၣ်
  - အဆံၣ်ထံသူယးဖးဒိၣ်ဒီးအပံၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်

- နဖိအဟၢဖၤလူဒီးဘိုးသမ့ၤ, ဟ်ယံၤအီၤဒီးဖိသဉ်အဂၤအဂၤတဖၣ်တသ့ဖဲအသ့, ဒီးဟံၣ်လၢက့ၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်လၢတၢ်အံးထွဲ ကွၢ်ထွဲဖိသဉ်ဝဲလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကယံၣ်တဘျူးသီ (တၢ်ဒေၣ်လဲၣ်လၢနွံတဖၣ်)လၢအဟၢဖၤလူကလီၤဒးကွံာ်ကယီၤကယီၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- သ့နစုဖဲနဆိတလဲဖိသဉ်သွံတဖၣ်(နဲၣ်ဖံၣ်တဖၣ်)ဝံၤ မ့တမ့ၢ် ဂဲၤလီၢ်ကွဲဒီးနဖိဝံၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- သိၣ်လိနဖိလၢထီၣ်ဘိကသ့အစုဖဲအထီၣ်တၢ်ဟးလီၢ်ဝံၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ဆိတလဲနဖိဆံးအိၣ်န့ၢ်ဖိသဉ်အသွံတဖၣ်(နဲၣ်ဖံၣ်တဖၣ်)ခဲအံၤခဲအံၤ, ဒီးစူးကါဖိသဉ်အသွံ(နဲၣ်ဖံၣ်)အကသံၣ်ဖျူလၢတၢ်မၤ အီၤလၢပုၣ်ဝါလၢအကဘူးတကလုာ် - လၢကပတုာ်တၢ်ဟၢဖၤလူလၢအမၤဆါနဖိအဖံးဘ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘဉ်ယိၣ်ဘဉ်ဘီဒီး

လဲၤဆူနကဝီၤကသံၣ်သရၣ်အအိၣ် မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤအဘူးကတၢ်တက့ၢ်.

**Government of Western Australia
Child and Adolescent Health Service**

တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါဆါတၢ်မၤန့ၢ်ဆါသ့လၢတၢ်ယုထၢကတဲၤကတီၤရဲၣ်ကျိၤဆါလၢအိၣ်ဒီးအကၢ်အဂီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ယုထီၣ်လၢပုၤလၢဟူးဂဲၤဖဲမၤတၢ်တသ့ဂ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသဉ်ဒီးပုၤလိၣ်ဘိတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချုတ်ဖဲတၢ်မၤ
15 Hospital Ave, Nedlands, WA, 6009.
လီၤထံစိ- (၀၈) ၆၄၅၆၂၂၂၂
တၢ်ဒူးဆိၣ်ထီၣ်ဆိၤလၢ-ဂီၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤ
Ref: 303.6 © CAHS 2023

တၢ်တယံးဖျါဒါတၢ်- တၢ်ခဲကျိၤထူးထီၣ်ရၢလီၤဆါမ့ၢ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ထီၣ်ရီၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ယုထီၣ်ကွၢ်စိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆဲးကျိၤဘဉ်ပုၤအိၣ်ဒီးဆူၣ်ချုတ်ဟ့ ကယံၣ်ကံၢ်စိတဂၤလၢကသံၣ်ကသီအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လိၣ်တဘျီလၢအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
© ကီၢ်စဲၣ်လၢပုၤန့ၢ်ဆိးစၢၣ်လၢယါ, ဖိသဉ်ဒီးပုၤလိၣ်ဘိတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချုတ်ဖဲတၢ်မၤ